

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci navrhovateľa: **L. S., š.p., právne zastúpeného JUDr. E. M., advokátkou**, proti odporcom: **1. Obvodný pozemkový úrad v Topoľčanoch, 2. S. A., 3. K. M., 4. K. M., 5. I. M., odporcovia v 3. až 5. rade zastúpení advokátom JUDr. M. Ď., 6. Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor Topoľčany, 7. Obec K.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu (odporcu v 1. rade) č. PÚ 694/91-Gn/3 z 9. marca 2010, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. júna 2010, č. k. 23Sp/21/2010-30, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 23. júna 2010, č. k. 23Sp/21/2010-30 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** titulom náhrady trov odvolacieho konania zaplatiť odporcom v 3. až 5. rade trovy právneho zastúpenia na účet JUDr. M. Ď. vedený v T. a.s., č. ú. X. v sume 240,37 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 23. júna 2010, č. k. 23Sp/21/2010-30 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporcu v 1. rade č. PÚ 694/91-Gn/3 z 9.marca 2010, ktorým odporca v 1. rade nepriznal vlastnícke právo navrhovateľom v 2. až 5. rade ako oprávneným osobám k nehnuteľnostiam v kat. území K., vedených v PKV č. X. parc. č. X. - lesná pôda o výmere 2 162m², parc. č. X.- lesná pôda o výmere 2 292m², PKV č. X. parc. č. X. - dom a dvor o výmere 320m², parc. č. X. - roľa o výmere 2 194m², PKV č. X. parc. č. X. - dom a dvor o výmere 334m², parc. č. X. - záhrada o výmere 399 m², pretože oprávnené osoby spĺňajú podmienky podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon o pôde“), nakoľko nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu v rozhodnom období na základe výmeru ONV v Topolčanoch – odboru pôdohospodárstva č. 611-27/6/1950 z 28.júna 1950 v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 46/48 Zb. o novej pozemkovej reforme, ale oprávneným osobám priznal právo na náhradu podľa § 11 ods. 2, resp. § 16 ods. 1, 2 zákona o pôde z dôvodu, že vydaniu týchto pozemkov bránia zákonné prekážky uvedené v § 11 ods. 1 písm. a) a d) zákona o pôde, nasledovne: S. A., rod. M. v PKV č. X., parc.č. X. v podiele 4/15-iny, K. M. v PKV č. X., parc. č. X. v podiele 4/15-iny, K. M. v PKV č. X., parc.č. X. v podiele 2/15-iny, Ing. I. M., rod. M. v PKV č. X.X. v podiele 2/15-iny.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že oprávnené osoby - súrodenci S. A., K. M. a Z. M. si uplatnili reštitučné nároky po pôvodnom vlastníkovi predmetných nehnuteľností - otcovi A... M. a rozšírili uplatnený nárok aj po strýkoch a tete, čiže bratoch a sestre ich otca, a to L. M., A. M., E. M. A. M., rod. M.

Správny orgán o podieloch oprávnených po ich otcovi A.M. a strýkovi E. M. rozhodol rozhodnutím č. PÚ 2837/93-St z 27.apríla 1993, v spojení s opravným rozhodnutím PU 2837/93- St z 19.februára 2002, rozhodnutiami PU 573/92 z 26. apríla 1993, PU 2331/92-St z 29.apríla 1993 a rozhodnutím PÚ 694/91-Gn z 1.februára 2006. Nebohý strýko L. M. žil a zomrel v Argentíne 26.novembra 1968, A. M. žil a zomrel v Argentíne 25.februára 1953 a teta T. M. žila a zomrela v Nemecku 16. júna 1983.

Oprávnené osoby Z. M. syn pôvodného vlastníka zomrel 22.marca 2001 a jediným oprávneným sa stal jeho syn K. M. na základe osvedčenia o dedičstve č. D 459/01-41. Druhý

syn A. M. - K. taktiež zomrel v priebehu konania a na základe osvedčenia o dedičstve č. 7D 325/2006 sa stali dedičmi jeho deti K. M. a Ing. I. M., rod. M.

Správny orgán šetrením zistil, že oprávnená osoba a dedičia po pôvodných oprávnených osobách spĺňali podmienky podľa § 6 ods. 3 zákona o pôde, podľa ktorého pôdu, ktorá prešla na štát, alebo inú právnickú osobu možno vydať každej oprávnenej osobe vo výmere najviac 150 ha poľnohospodárskej pôdy alebo 250 ha všetkej pôdy.

Na základe aktuálnej identifikácie parciel zo Správy katastra Topolčany ďalej správny orgán zistil, že parc. č. X. o celkovej výmere nie je možné vydať, pretože časť parcely, ktorá nebola vydaná oprávneným tvorí lesnú komunikáciu, čo podľa GP č. 226 – 257/2005 činí 2 162m². Preto bolo priznané oprávneným osobám právo na náhradu. Takisto aj pokiaľ išlo o parc. č. X. - časť bola vydaná a časť nehnuteľnosti o výmere 292m² tvorí lesnú komunikáciu, parc. č. X. o výmere 334m² je vo vlastníctve iných fyzických osôb, parc. č. X. záhrada o výmere 399m² je vo vlastníctve iných fyzických osôb, parc. č. X. o výmere 320m² je vo vlastníctve iných fyzických osôb, parc. č. X. je vo vlastníctve iných fyzických osôb, a preto majú oprávnené osoby právo na náhradu vo svojich zákonných podieloch.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporcu v 1.rade dospel krajský súd k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, nakoľko odporca už predchádzajúcimi rozhodnutiami schválil dohody medzi oprávnenými a povinnými osobami, okrem iných aj medzi L. S., š.p., týkajúce sa podielu po otcovi odporcov v 2. až 5. rade A. M. a strýkovi E. M.

Rozhodnutie odporcu v 1. rade preskúmané v tomto konaní sa týka vydania podielov nehnuteľností po súrodencoch otca oprávnených A. M., a to L. M., A. M. a T. M., rod. M., ktorým boli nehnuteľnosti skonfiškované na základe konfiškačného rozhodnutia ONV v Topolčanoch č. 611/27/6-1950 z 28.júna 1950 podľa zákona č. 46/1948 Zb., podľa ktorého boli nehnuteľnosti vykúpené v prospech československého štátu. Jednalo sa o nehnuteľnosti v kat. území K. o celkovej výmere 564ha 55á a 18m².

Krajský súd poukázal na to, že na základe zápisnice zo 17.mája 1951 spísanej na MNV v K. boli predmetné nehnuteľnosti pôvodného vlastníka A. M. a spol. odovzdané novému nadobúdateľovi - Č. š. L., n. p., 47.50.00ha lesnej pôdy a ČSSM - poľnohospodárska

pôda o výmere 2.50.00ha. Z týchto listinných dôkazov je podľa názoru krajského súdu zrejmé, že oprávnené osoby dostatočne preukázali reštitučný titul na navrátenie vlastníctva ku skonfiškovaným nehnuteľnostiam, niet pochýb, že dotknuté nehnuteľnosti prešli na štát na základe konfiškačného rozhodnutia a niet teda pochýb, že odporcovia v 2. až 5. rade spĺňajú podmienky pre navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam v zmysle zákona o pôde.

Krajský súd považoval námietky povinnej osoby - L. S., š.p. za bezpredmetné, pretože z predložených listinných dôkazov bolo jednoznačne preukázané, že nehnuteľnosti prešli na štát výmerom z r. 1950 a právny predchodca povinného ich prevzal na základe zápisnice z 17.mája 1951.

Vzhľadom na uvedené považoval krajský súd preskúmané rozhodnutie odporcu v 1.rade za vecne správne, pričom poukázal na to, že správny orgán po predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku Krajského súdu v Nitre v konaní 23Sd 213/2008-26 z 2.septembra 2009 dostatočne zistil skutkový stav a správne zhodnotil skutočnosti, ktoré sú obsahom administratívneho spisu.

Včas podaným odvolaním sa navrhovateľ domáhal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu a vrátil vec správne orgánu na nové konanie a rozhodnutie.

Podľa jeho názoru krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Zotrval na svojej námietke uvedenej v opravnom prostriedku, že podľa výmeru ONV v Topoľčanoch č. 611-27/6/1950 z 28. júna 1950 vlastníctvo u nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania na štát neprešlo ani intabuláciou, ani podľa § 10 ods. 3 z. č. 46/1948 Sb., nakoľko tento výmer nebol zapísaný ani len vo forme poznámky do pozemkovej knihy, je nejasný a neurčitý, keďže nedefinuje určitým a nezameniteľným spôsobom kto je vlastníkom predmetných nehnuteľností.

Naproti tomu poukázal na prídelovú listinu č. d. 1175/1961, vydanú podľa nar. č. 104/1945 Sb., po bývalom vlastníkovi G. M. – starom otcovi oprávnených osôb, ktorá sa týka nehnuteľností, ktoré sú predmetom priznania práv na náhrady oprávneným osobám

podľa napadnutého rozhodnutia odporcu v 1. rade, ako aj na výmer ONV Topoľčany z 31. júla 1961 č. Pôd.7598/61, ktoré je ako právny titul nadobudnutia vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech čsl. štátu uvádzaný v PKV v časti „B“.

Podľa názoru navrhovateľa celý pozemkový majetok bývalého pozemkovoknižného vlastníka G. M. v k.ú. K. bol zabraný štátom podľa záborového zákona č. 215/1919 Sb. a v ďalšej vlne pozemkových reforiem bol riešený v prospech rôznych prídelcov. Rozhodnutím Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy číslo VIII/M-3-18.439/1948 z 5.januára 1949 bola na revízný majetok G. M. v k. ú. K. uvalená úradná správa.

V archívnom materiáli „Soznam zrevidovaných majetkov o výmere 50 a nad 50ha podľa obvodov Pracovných skupín“ pod p. č. 62 sa nachádza údaj o výmere súpisu lesného majetku G. M. k. ú. K. vo výške 536ha 93á 00m², z čoho bola vlastníkovi ponechaná výmera 50ha, z čoho vyplýva, že deti G. M. po jeho smrti mohli zdediť iba túto výmeru (po prepočte u parcel PKV X., X. a X. v k. ú. K. v porovnaní s uznesením súdu v Partizánskom zo 16.apríla 1951 boli predmetom dedenia pozemky o celkovej výmere 26ha 67á 15m²).

Na záver navrhovateľ poukázal na to, že zápisnica zo 17. mája 1951 spísaná na MNV v K. sa dotýkala práve odovzdania správy 50 ha výmery pozemkov a nie je dokladom o prevzatí štátom výmery 564ha 55á 18m² z výmeru z roku 1950 a tiež nie je listinou preukazujúcou vlastníctvo A. M. k výmere pozemkov uvádzanej vo výmere z roku 1950.

Odporcovia v 3.až 5.rade sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrili k odvolaniu navrhovateľa podaním z 22.septembra 2010, v ktorom žiadali rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Predovšetkým žiadali, aby odvolací súd neprihliadal na dôkazy predložené navrhovateľom až v odvolacom konaní, nakoľko ide o dôkazy, ktoré navrhovateľ mal a mohol predložiť už v konaní pred súdom prvého stupňa.

Pokiaľ ide o vecnú stránku sporu, odporcovia v 3. až 5. rade poukázali na to, že navrhovateľ v odvolaní, podobne ako v opravnom prostriedku, namieta nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu z dôvodu, že správny orgán nesprávne

vyhodnotil tzv. reštitučný titul. Podľa názoru navrhovateľa nehnuteľnosti pôvodného vlastníka neprešli do vlastníctva štátu podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona o pôde odňatím bez náhrady postupom podľa zákona č. 46/1948 Sb. na základe Výmeru ONV Topoľčany č. 611/27/6/1950 z 28.júna 1950, ale až na základe zápisov v pozemkovoknižných vložkách z roku 1961, teda na základe Výmeru ONV Topoľčany z 31.júla 1961, č. Pôd 7598/61.

Navrhovateľ však v celom konaní nespochybňuje oprávnenosť uplatneného reštitučného nároku podľa zákona o pôde a neuvádza ani dôvody, pre ktoré by jeho zákonná povinnosť vydať nehnuteľnosti právnym nástupcom oprávnených osôb neexistovala.

Práve naopak, jediné čím navrhovateľ argumentuje a s čím nesúhlasí je spôsob prechodu nehnuteľností na štát alebo inú právnickú osobu, pre ktoré má byť celé rozhodnutie podľa názoru navrhovateľa nezákonné.

V konaní pred správny orgánom podľa názoru odvolateľa oprávnené osoby preukázali existenciu Výmeru ONV v Topoľčanoch zn. 611-27/6-1950 z 28.júna 1950 o výkupe nehnuteľností podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme. Celá vykúpená výmera predstavuje 564ha 55á 18m². Obvodný pozemkový úrad v Topoľčanoch postupoval správne, keď uvedenú listinu považoval za dokument, na základe ktorého došlo k odňatiu nehnuteľností pôvodným vlastníkom. Skutočnosť, že k faktickému odňatiu nehnuteľností došlo práve na základe výmeru z roku 1950, preukazuje podľa názoru odvolateľa o. i. odvolanie A. M. z 8.augusta 1950, ktorým tento namieta, aby vykúpená výmera 564ha 55á 18m² bola znížená o 50ha, predtým mu ponechanej pôdy (v zmysle zápisnice č. j. 2227/49 z 12.mája 1949). V nadväznosti na podané odvolanie bola následne spísaná Zápisnica zo 17.mája 1951, v ktorej sa konštatuje, že aj ponechaná 50 hektárová výmera pôdy sa tiež odníma pôvodnému vlastníkovi v prospech nadobúdateľa: Čsl. št. L. n. p. V Zápisnici sa o. i. konštatuje, že výmerom ONV v Topoľčanoch z 28.júna 1950 zn. 611-27/6-1950 boli vykúpené nehnuteľnosti podľa zák. č. 46/1948 Sb. a že dňom 17.mája 1951 vstúpili do užívania nehnuteľností Čsl. št L., n. p.

Je teda podľa názoru odvolateľov nepochybné, že výmer z roku 1950 nebol len listinou, ktorá nespôsobovala žiadne právne následky. Práve naopak, na základe tohto výmeru boli pôvodným vlastníkom reálne odňaté nehnuteľnosti, ktoré týmto okamihom prešli

na štát, resp. na Čsl. št. L., n. p., čím bola splnená zákonná podmienka na vydanie nehnuteľností, uvedená v ust. § 6 ods. 1 písm. b) zákona o pôde.

K námietke navrhovateľa, v zmysle ktorej je výmer z roku 1950 nejasný a neurčitý, nakoľko nekonkretizuje bližšie nehnuteľnosti, ktorých sa dotýka, odvolateľ uviedol, že výmer presne udáva, že z celkovej výmery 564ha 55á 18m² pôvodného vlastníka sa vykupuje celá výmera 564ha 55á 18m² od pôvodného vlastníka, preto bližšie vymenovanie pozemkov nebolo potrebné.

Navyše, na základe Prídelovej listiny z roku 1961, o ktorú sa navrhovateľ opiera, ONV v Topoľčanoch (teda štát) prideluje nehnuteľnosti o výmere spolu 561ha 89á 90m² Št. L. Táto listina nemôže byť podľa názoru odvolateľov dokumentom o odňatí vlastníckeho práva pôvodným vlastníkom, nakoľko pridelovať sa mohla pôda až po tom, čo ju štát nadobudol do svojho vlastníctva.

V súvislosti s Prídelovou listinou z roku 1961 je nutné poukázať na fakt, že pokiaľ by sa malo vychádzať z tejto listiny, potom mali byť G. M. konfiškované hnutel'nosti podľa nar. č. 104/1945 Zb. nar. SNR. Avšak G. M. nemohli byť nehnuteľnosti konfiškované podľa tohto nariadenia, nakoľko Konfiškačná komisia v sídle ONV v Topoľčanoch 24.júla 1946 rozhodla, že na G. M. sa nevzťahujú ustanovenia tohto nariadenia, nakoľko nie je osobou, ktorú treba považovať podľa § 1 ods. 1 nariadenia za osobu národnosti nemeckej, či maďarskej, alebo za zradcu a nepriateľa slovenského a českého národa alebo Československej republiky.

Odvolateľ tiež poukázal na to, že G. M. zomrel v roku 1947, t.j. pred nadobudnutím účinnosti Občianskeho zákonníka z roku 1950. Dedenie po G. M. sa preto spravovalo uhorským dedičským právom, v zmysle ktorého k prechodu pozostalosti na dediča dochádzalo *ipso iure*, to znamená, že dedič nadobúdadal dedičstvo už samotnou smrťou poručiteľa z moci zákona bez toho, aby sa o dedičstvo musel nejako ďalej pričiniť. Stačilo, pokiaľ dedičstvo neodmietol. Vykonanie pozostalostného konania bolo potrebné len za tým účelom, aby zmena práv bola v záujme zachovania týchto práv súdne usporiadaná. Preto je podľa názoru odvolateľa irelevantné odkazovať na uznesenie Okresného súdu v Partizánskom zo 16.apríla 1951, podľa ktorého mali potomkovia G. M. zdediť len niektoré z nehnuteľností zapísaných v PKV č. X. Po smrti G. M. sa teda stali jeho potomkovia vlastníkmi celého

predmetu dedenia, t. j. všetkých nehnuteľností, ktoré G. M. ku dňu svojej smrti vlastnil, a to ku dňu jeho smrti a bez ohľadu na výsledky pozostalostného konania.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namietal, že celý pozemkový majetok bývalého pozemkovoknižného vlastníka G. M. bol zabraný štátom podľa záborového zákona a v ďalšej vlně bol riešený v prospech rôznych prídelcov, odvolateľ poukázal na to, že podľa ustanovení záborového zákona štát získal len právo zaberat' a pridelo'vat' zabraný majetok, avšak nebol povinný zabraný majetok prevziať. Vlastnícke právo teda nebolo zrušené priamo zo zákona a ak sa v pozemkovej knihe zapísalo, že majetok spadá pod zábor, týmto záznamom sa nestal vlastníkom štát a vlastníctvo pôvodného vlastníka ostalo zachované. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že poznámka záboru bola v rokoch 1928 a 1931 z PKV vymazaná.

Taktiež v prípade rozhodnutia PPPR č. VIII/M-3-18.439/1948 z 5. januára 1949 bola na revíziu majetok G. M. v k. ú. K. uvalená úradná správa, avšak uvalenie úradnej správy bolo taktiež zápisom v PKV 20. júna 1950 vymazané.

Podľa názoru odvolateľa je nepochybné, že štát odňal celú výmeru pôvodným vlastníkom, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z Prídelovej listiny z roku 1961 a ktorú tiež potvrdzuje fakt, že v súčasnosti prevažnú výmeru predmetných nehnuteľností vlastní navrhovateľ. V každom prípade je teda preukázané, že reštitučný nárok spĺňa podmienky zákona o pôde.

Odporcovia v 1., 2., 6. a 7. rade sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 v spojení s § 250s OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods.2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP a § 250l ods. 2 OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený 13. júla 2011 podľa § 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o pôde oprávnenou osobou je štátny občan Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorý má trvalý pobyt na jej území a ktorého pôda, budovy a stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo na iné právnické osoby v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1.

Podľa ods. 2 písm. e) ak osoba, ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v § 6, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami, pokiaľ sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a majú trvalý pobyt na jej území, fyzické osoby v tomto poradí: e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými jeho deti.

Podľa § 6 ods. 1 písm. b) oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku odňatia bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme.

Podľa písm. p) v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu.

Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 46/1948 Sb. o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastníctví k zemědělské a lesní půdě), stát vykoupí (§ 9, odst. 1) pro tentýž účel bez zřetele na výměru (odstavec 2) půdu (odstavec 7), na které vlastníci trvale sami nepracují nebo která je ve vlastníctví právnických osob vyjma ty, jež jsou uvedeny v § 2. Vlastníku se ponechá na jeho žádost půda (odstavec 7) ve výměře 1 hektar; požádá-li o ponechání zastavěné plochy, započítává se její výměra do uvedené výměry 1 hektaru. Půda ponechaná vlastníku bude vykoupěna, jestliže vlastník nebo jeho právní nástupce do 10 let ode dne účinnosti tohoto zákona, nebo nabude-li jí později, do 10 let po jejím nabytí, na ní nebude hospodařiti nebo ji nezastaví. Jde-li o půdu spekuláční, provede se výkup veškeré půdy. Spekuláční půdou podle předchozí věty se rozumí půda přesahující výměru 1 hektaru, které vlastník - nezemědělec - nabyl koupí a od nabytí na ní nepracuje. Se souhlasem místních rolnických komisí lze ponechat půdu, jejíž výnos slouží k vydržování duchovních státem uznaných

církvi a náboženských spoločností, spravujúcich nižšie cirkevné úrady (jmění obroční, místních sborů, místních náboženských obcí a pod.), a to nejvýše do výměry 30 hektarů.

Podľa § 1 ods. 7 Nar. č. 104/1945 Sb. o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, o tom, ktoré osoby treba považovať za osoby nemeckej či maďarskej národnosti (ods. 5) alebo za zradcov alebo nepriateľov slovenského a českého národa a Československej republiky (ods. 6), či účastinné a iné spoločnosti a právnické osoby spadajú pod ustanovenia ods. 1 písm. d) alebo e), či možno pripustiť výnimky podľa ods. 3 alebo 4, ako i o tom, či sú dané podmienky a či bola zachovaná zásada slušnosti podľa ods. 3a, rozhoduje najneskôr do 30. júna 1948 konfiškačná komisia (v ďalšom texte: Komisia).

Podľa ods. 10 rozhodnutím Komisie alebo Sboru povereníkov považuje sa majetok za skonfiškovaný podľa ods. 1, 2, 3 alebo 3a dňom 1. marca 1945. Proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť na Najvyšší správny súd sa nepripúšťa.

Predmetom súdneho preskúmania je rozhodnutie odporcu v 1. rade, ktorým priznal odporcom v 2. až 5. rade právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 resp. § 16 ods. 1 a 2 zákona o pôde, nakoľko tieto osoby splňali predpoklady podľa § 4 ods. 1 písm. e) zákona o pôde. Spornou zostala skutočnosť správneho vyhodnotenia reštitučného titulu, t. j. či k prechodu vlastníctva predmetných nehnuteľností na štát došlo na základe výmeru z r. 1950, t. j. spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1 písm. b) zákona o pôde.

Navrhovateľ v odvolaní namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkami týkajúcimi sa nemožnosti prechodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na štát na základe výmeru z roku 1950 a tvrdí, že štát mohol vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam nadobudnúť až na základe prídelovej listiny z r. 1961, nakoľko až táto je zapísaná v PKV ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva pre Čsl. štát – Št. L.

Je pravdou, že krajský súd nevyhodnotil niektoré dôkazy predložené navrhovateľom – prídelové listiny z roku 1961, ani v rozsudku nezdôvodnil, prečo sa týmito predloženými dôkazmi nezaoberal. Toto pochybenie krajského súdu však nemá za následok nesprávnosť rozhodnutia ako celku.

Z napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd považoval výmer z roku 1950 za listinu, ktorá bola reštitučným titulom, na základe ktorého boli odporcovia v 2. až 5. rade považovaní za oprávnené osoby podľa § 4 zákona o pôde.

Odvolačí súd sa stotožnil s týmto právnym názorom krajského súdu a na zdôraznenie jeho správnosti považuje za potrebné doplniť, že § 6 ods. 1 a 2 zákona o pôde hovorí, že oprávnenou osobou pre účely tohto zákona je osoba, ktorej nehnuteľný majetok prešiel na štát v rozhodnom období od 25.februára 1948 do 1.januára 1990.

Z Výmeru ONV v Topoľčanoch z 28.júna 1950 zn.611-27/6/1950 vyplýva, že Československý štát vykúpuje z terajšieho pôdohospodárskeho majetku patriaceho A. M. o celkovej výmere 564ha 55á 18m² podľa § 1 ods. 3 zák. č. 46/1948 Sb. nehnuteľnosti o celkovej výmere 564ha 55á 18m². Z uvedeného je zrejmé, že štát vykúpil od právneho predchodcu oprávnených osôb celý poľnohospodársky majetok.

Už táto samotná skutočnosť svedčí o tom, že majetok právneho predchodcu oprávnených prešiel v rozhodnom období na štát.

Je pravdou, že v predložených kópiách PKV sa nenachádza záznam o prechode vlastníckeho práva na štát na základe tohto výmeru, ani poznámka podľa § 10 ods. 3 zák. č. 46/1948 Sb., avšak táto samotná skutočnosť nemôže bez ďalšieho nasvedčovať tomu, že majetok právneho predchodcu oprávnených na čsl. štát v skutočnosti neprešiel. Naopak, podľa dôkazov založených v spise a napokon aj podľa dôkazov, ktoré krajský súd nevyhodnotil, je zrejmé, že majetok právneho predchodcu oprávnených na čsl. štát spomínaným výmerom z roku 1950 prešiel.

Svedčí o tom odvolanie A. M. z 8.augusta 1950 proti vyššie uvedenému výmeru, ktorým namieta, aby vykúpená pôda bola znížená o 50ha, ktoré mu boli predtým ponechané, ako aj zápisnica zo 17.mája 1951, v ktorej sa konštatuje, že aj ponechaná 50 hektárová výmera pôdy sa tiež odníma pôvodnému vlastníkovi v prospech nadobúdateľa: Čsl. št. L. n. p., v ktorej sa o. i. konštatuje, že výmerom ONV v Topoľčanoch z 28.júna 1950 zn. 611-27/6-1950 boli vykúpené nehnuteľnosti podľa zák. č. 46/1948 Sb. a že dňom 17.mája 1951 vstúpili do užívania nehnuteľností Čsl. št L., n. p.

Taktiež podľa kúpno predajnej zmluvy uzatvorenej 15. mája 1959 Krajská správa lesov v Nitre predala nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom výmeru z roku 1950, a to parc. č. X. a X. v k. ú. K., zapísané v PKV č. X., kupujúcemu J. S.

O tom, že predmetné nehnuteľnosti právneho predchodcu oprávnených prešli na štát v rozhodnom období svedčia aj samotné pridelové listy z roku 1961, obsahujúce podrobný výpočet pridelovaných nehnuteľností s uvedením parcelného čísla, čísla PKV, kultúry a výmery, podľa ktorých ONV v Topoľčanoch pridelil tam vymenované nehnuteľnosti vlastníka G. M. o celkovej výmere 561ha 89á 90m² Št. L., pričom medzi týmito pridelenými nehnuteľnosťami sú aj pozemky, ktoré sú predmetom tohto konania. Táto listina však nemôže byť dokladom o odňatí vlastníckeho práva pôvodnému vlastníkovi, nakoľko pridelovať sa mohla len pôda, ktorá predtým prešla na štát zákonom uvedeným spôsobom, t. j. v danom prípade buď konfiškáciou (§ 6 a nasl. Nar. 104/1945 Sb.), alebo výkupom bez náhrady (diel VII zák. č. 46/1948 Sb.).

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namieta, že uvedený pridel bol uskutočnený podľa Nariadenia 104/1945 Sb., a preto došlo k prechodu vlastníckeho práva na štát k 1. marcu 1945, odvolací súd dáva do pozornosti, že predpokladom takéhoto postupu by muselo byť rozhodnutie konfiškačnej komisie podľa § 1 ods. 7 tohto nariadenia, v ktorom by konfiškačná komisia rozhodla, že daná osoba – starý otec oprávnených, spadá pod pôsobnosť tohto nariadenia.

Konfiškačná komisia v sídle ONV v Topoľčanoch však rozhodnutím z 24. júla 1946 č. 99/46-II/17 rozhodla, že G. M. nie je osobou, ktorú treba považovať podľa § 1 ods. 1 nar. 105/1945 Sb. za osobu nemeckej, či maďarskej národnosti, alebo za zradcu a nepriateľa slovenského a českého národa alebo Československej republiky a preto sa naňho nevzťahujú ustanovenia citovaných nariadení o konfiškácii pôdohospodárskeho majetku.

Z uvedeného je zrejmé, že tento záver navrhovateľa nemá oporu vo vykonanom dokazovaní ani vo vtedajších právnych predpisoch.

Taktiež pokiaľ ide o jeho argumenty týkajúce sa záboru predmetných nehnuteľností, resp. uvalenia úradnej správy, odvolací súd sa stotožňuje s názorom odporcov, že tieto boli

z PKV vymazané v rokoch 1928 resp. 1931 a 1950 a pre posúdenie samotného reštitučného nároku oprávnených sú irelevantné.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že aj keby odvolací súd akceptoval názor navrhovateľa, že predmetným výmerom z roku 1950 neprešli predmetné nehnuteľnosti na čsl. štát, nakoľko nedošlo k vykonaniu záznamu v PKV, potom najneskôr prešli na čsl. štát na základe zápisu v PKV z 18. augusta 1961, ktorý odkazuje na prídelové listiny z roku 1961, kde boli št. L. pridelené aj nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania. V danom prípade by podľa názoru odvolacieho súdu došlo k ich prechodu na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu, z čoho vyplýva, že odporcovia v 2. až 5. rade by boli oprávnenými osobami, ktorých nehnuteľnosti prešli na štát spôsobom podľa § 6 ods. 1 písm. p) zákona o pôde.

Napokon, ani samotný navrhovateľ nikde v odvolaní neuvádza, akým spôsobom by konštatovanie resp. prípadné preukázanie skutočnosti, že predmetné nehnuteľnosti prešli na navrhovateľa až prídelovými listinami z roku 1961 ovplyvnilo fakt, že predmetné nehnuteľnosti prešli na štát v rozhodnom období, t. j. od 25. februára 1948 do 1. januára 1990.

Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie odporcu v 1. rade je i podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu správnym orgánom a správne právne posúdené.

Preto, ak krajský súd dospel k právnemu záveru totožnému so záverom správneho orgánu a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím odporcu v 1. rade nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov navrhovateľa, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

Skutočnosť, ktorými navrhovateľ v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré žalobca namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal, až na otázku posúdenia a vyhodnotenia prídelových listín, ktoré však nemali vplyv na správnosť výroku rozsudku krajského súdu.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Nitre ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešným odporcom v 3. až 5. rade ich náhradu priznal vo forme náhrady trov právneho zastupovania vo výške 240,37€ za 1 úkon právnej služby – vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa podľa § 11 ods. 3 a § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 13. júla 2011

JUDr. Alena Poláčková PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová